

CPB: afschaffen doorsneepremie kost pensioendeelnemer minder door gedaalde rente

Prijskaartje voor huidige deelnemers daalt van €100 mrd naar €60 mrd. Nieuwe generaties hebben voordeel, blijkt uit nieuw onderzoek Centraal Planbureau en Netspar

Muurschildering in de Bijlmer. Foto: Hollandse Hoogte/Berlinda van Dam

Het afschaffen van de zogeheten doorsneepremie kost de huidige pensioendeelnemers €60 mrd, dat is minder dan eerder gedacht. Nieuwe generaties gaan er op vooruit. Dat blijkt uit nieuwe berekeningen van het Centraal Planbureau (CPB) en denktank Netspar. Eerdere berekeningen van het CPB kwamen uit op €100 mrd. Het kabinet heeft om de nieuwe cijfers gevraagd, in de hoop dat een lager bedrag de huidige discussie over een nieuw pensioenstelsel versoepelt.

Bij de doorsneepremie betalen jongeren mee aan de pensioenopbouw van ouderen. Het kabinet wil daar vanaf, maar daar hangt een prijskaartje aan. 'Je ziet dat de verschuiving tussen generaties door

het afschaffen van de doorsneesystematiek nu iets kleiner is', zegt Marcel Lever van het CPB. 'Dat kan de gesprekken over de overgang van een nieuw pensioenstelsel iets makkelijker maken.'

[Lees ook](#)

Het onderzoek op de website van het CPB

Meeste nadeel voor mensen van 35 tot 50 jaar oud

Afscheid van de doorsneesystematiek gaat mensen die nu inleggen voor hun pensioen volgens de nieuwe CPB-sommen €60 mrd kosten, uitgespreid over de periode tot 2065. Het meeste nadeel hebben nog steeds de pensioendeelnemers die nu tussen de 35 en 50 jaar oud zijn. Hun aanvullend pensioen daalt met maximaal 5,5%, eerder was dat 9,5%. Bij pensioenfondsen met veel jonge deelnemers is het effect groter, dan bij vergrijzende fondsen. Als de AOW ook meegeteld wordt bij het pensioeninkomen, zijn de effecten overigens kleiner.

'Het afschaffen van de doorsneepremie leidt tot een herverdeling tussen generaties, maar het totale effect over de generaties is nul'

- CPB

Tegenover de kosten voor de bestaande pensioendeelnemers, staat een precies even groot voordeel voor nieuwe generaties, die nog (bijna) geen premie inleggen. Het afschaffen van de doorsneepremie leidt tot 'een herverdeling' tussen generaties aldus het CPB, 'maar het totale effect over de generaties is nul'. En wie nu al pensioen krijgt, merkt niks.

Nieuw pensioenstelsel

Op de nieuwe sommen werd met smart gewacht door werknemers en werkgevers, die in de Sociaal-Economische Raad (SER) [al maanden werken aan een advies](#) over een nieuw pensioenstelsel. De afschaffing van de doorsneepremie is daar een belangrijk onderdeel van. De vakbonden ijveren binnen de SER voor compensatie van de kosten voor de bestaande deelnemers die dat meebrengt. Een 5,5% lager aanvullend pensioen is dan nog steeds een flink gat om te overbruggen.

[Lees ook](#)

Staatssecretaris Klijnsma: 'Doorsneepremie staat stelsel dat is toegerust voor 21e eeuw in de weg'

Bij de doorsneepremie betalen werknemers ongeacht hun leeftijd, dezelfde premie voor dezelfde pensioenopbouw. Werknemers tot ongeveer 45 jaar betalen daardoor relatief veel; hun inleg kan nog langer renderen en is daarom meer waard. Oudere werknemers betalen juist te weinig, zij worden in feite gesubsidieerd door de 45-minners. Dit systeem past volgens het kabinet niet meer bij de veranderende arbeidsmarkt, waar steeds meer mensen niet hun hele leven in loondienst zijn.

Effecten lagere rente

Wie nu al pensioen krijgt, merkt niks,

aldus het CPB Foto: Hollandse Hoogte / Peter Hilz

Maar wanneer de doorsneepremie wordt afgeschaft, lopen de huidige deelnemers hun toekomstige subsidie mis. Terwijl zij wel hebben betaald. Vier jaar terug berekende het CPB dat dit een 'gat' van ongeveer €100 mrd oplevert voor bestaande deelnemers.

In de nieuwe sommen wordt rekening gehouden met de sindsdien verder gedaalde rente en met het voordeel van een lagere premie voor jongere deelnemers, na het afschaffen van de doorsneepremie. Doordat de premie langer rendeert, kan de inleg omlaag. Beide effecten drukken de last ieder met circa €20 mrd.

Nog geen nieuw pensioencontract

Het CPB heeft in het onderzoek geen rekening gehouden met het nieuwe pensioencontract waar de SER over praat, omdat daarvan veel details nog niet bekend zijn. Als er tegelijkertijd met het afscheid van de doorsneesystematiek een nieuw pensioencontract met lagere buffers komt - waar nu over wordt gesproken - wordt het nadeel voor huidige pensioendeelnemers volgens het CPB wel kleiner.

Bestaande pensioendeelnemers laten dan minder vermogen achter, waarmee het voordeel voor toekomstige generaties uit het afschaffen van de doorsneesystematiek (deels) wordt afgeroomd. Dit wordt de 'dubbele transitie' genoemd.

Het huidige kabinet mikt op afschaffing van de doorsneepremie in 2020/21. Als de rente dan weer is gestegen, lopen de kosten van de overgang ook weer op.